

76. Således også *Max Sørensen*: Statsforfatningsret side 310.
77. Det kan f.eks. nævnes, at Kommissionens generelle beføjelser efter EØF-traktatens art. 155 til at rette henstillinger og afgive udtalelser netop kun omfatter uforbindende retsakter, jfr. EØF-traktatens art. 189.
78. Se gengivelsen af disse artikler i note 85, side 101.
79. Se *Max Sørensen*: *Juristen* 1963 side 71.
80. Se afsnit II side 85 f.
81. Det har i særlig grad været den nævnte bestemmelse, der har givet anledning til diskussion om, hvorvidt en dansk tilslutning til EF vil betyde overladelse af beføjelser i videre omfang end tilladeligt efter grundloven (se *Max Sørensen*, *Juristen* 1963 side 70 ff. og 1971 side 436 f., og *Holger Steen Sørensen*, *Juristen* 1972 side 271).

Det anerkendes i almindelighed, at en international organisation gennem sine organer med henblik på at fremme organisationens formål i et vist omfang kan gennemføre foranstaltninger, som ikke er udtrykkeligt hjemlede i den traktat, der opretter organisationen. En sådan kompetence støtter sig på teorien om »implied powers« (forudsatte beføjelser). (For dansk litteratur om spørgsmålet se *Ole Espersen*: FN-styrker i retlig Belysning (1965), side 36, og *Alf Ross*: *De Forenede Nationer*, 2. udg. (1968), side 64 ff.).

Det er tvivlsomt, i hvilket omfang teorien om implied powers finder anvendelse inden for De europæiske Fællesskaber ved siden af de nævnte traktatbestemmelser. Det må dog antages, at dens område i hvert fald er meget snævert. Dette synes at fremgå af forskellige afgørelser fra fællesskabsdomstolen inden for Kul- og Stålfællesskabets område (sag nr. 8/55 Fællesskabernes domssamling bind II, side 305, samt sag nr. 20/59 og 25/59 bind VI, side 688 og 757), og bekræftes i en afhandling af en af Domstolens tidligere generaladvokater *Maurice Lagrange*. (*Revue de Droit Public* 1961, side 48–49). Teorien er, så vidt vides, aldrig blevet påberåbt i forhold til fællesmarkedstraktaten. Det fremgår da også af rådsresolutionen om den økonomiske og monetære union (side 53, note 2), at Rådet anser en traktatændring for nødvendig, hvis de ønskede foranstaltninger hverken har hjemmel i en speciel traktatbestemmelse eller i art. 235.

82. Se herved *Wohlfarth* m.fl.: *Die europäische Wirtschaftsgemeinschaft* (1960) side 608, *van der Meersch* m.fl.: *Droit des Communautés Européennes (Les Nouvelles)* side 236 og *Gide* m.fl.: *Dictionnaire du Marché Commun, Droit Communautaire* side 11 f. Se også *Isi Foighel*: *EF-Funktion og Regler*, side 57 ff.
83. F.eks. Parlamentets resolution af 18. oktober 1962 vedrørende EF's femte årsberetning, EFT 1962, side 2670.
84. Det kan herved nævnes, at den resolution, der den 8.–9. februar 1971 blev vedtaget om den etapevise gennemførelse af den økonomiske og monetære union, nævner, at »Rådet og i givet fald repræsentanter for medlemsstaternes regeringer . . . fastlægger de forholdsregler, der efter overgangen til den anden etape fører til den fuldstændige gennemførelse af den økonomiske og monetære union enten
- på grundlag af traktatens nugældende bestemmelser
 - på grundlag af art. 235
 - på grundlag af art. 236 i traktaten.«

Baggrunden for, at det således i resolutionen står åbent, på hvilket traktatmæssigt grundlag det økonomiske samarbejde skal videreføres, er, at Rådet endnu ikke har taget stiling til, hvor vidtgående et samarbejde, der vil blive tale om i denne forbindelse. Der er tale om tre alternativer: Visse foranstaltninger kan allerede træffes på grundlag af de eksisterende regler i traktaten. Andre former for udvidet samarbejde falder inden for EF's rammer og de øvrige betingelser i art. 235, således at denne bestemmelse kan benyttes som hjemmel. Endelig har man ikke på forhånd udelukket muligheden for, at samarbejdet om den økonomiske og monetære union kan gå ud over EØF-traktatens rammer, således at en traktatændring efter art. 236 er nødvendig, heri indbefattet ratifikation af alle medlemsstater i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.